

december 1966
15e JAARGANG

Redactie:

D. Roethof-Ensing
Spinozalaan 283
Voorburg (Z.H.)
Telef. (070) 86 54 66

Administratie:

Oudegracht 152
Postbus 114
Utrecht

Versijnt
Maandelijks

Abonnementsprijs
f 3.— per jaar

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

I N H O U D S O P G A V E

=====

HUMANITAS

BLZ.

Burgemeester J.Drijber van Middelburg opent het nieuwe bureau van Humanitas, afd.Walcheren (De Stem)	151
Idem (Provinciale Zeeuwse Courant)	151

HUM.STICHTING VOOR HUISVESTING VAN BEJAARDEN

Financieel overzicht Bejaardentehuis (Rotterdamsch Nieuwsblad)	152
--	-----

SOCRATES

Lustrumviering van de studentenvereniging op humanistische grondslag "Socrates" (Het Binnenhof)	153
---	-----

HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING

Samenstelling van het hoofdbestuur	154
Radiouitzendingen van het Humanistisch Verbond	154

VAN ALLE KANTEN

Nieuwe naam? (Nijmeegs Dagblad)	155
Zendtijd (Nieuwe Rotterdamse Courant)	155
Prof.Stuiveling boos (Nieuwsblad van het Noorden)	155
Nog te veel (Telegraaf)	155/156
Rangtekens geestelijk verzorgers I (Dagblad Kennemerland)	156
Rangtekens geestelijk verzorgers II (Nwe Rotterdamse Courant)	156
Daimon 66 (De Tijd)	157
Daimon 66 (De Rotterdammer)	157
Geloof en humanisme (Limburgs Dagblad)	157/158
Pastoraal Concilie (Provinciale Zeeuwse Courant)	158
Verantwoording (Friese Koerier)	159
Niet onderschrijven (De Volkskrant)	159/160

HUMANISTISCH VERBOND

Overlijden Mevrouw G.Reddingius-Swart	150 a
Waarnemer Concilie	150 a
Curatorium van de leerstoelen	150 a
Congres 1967	150 a
Geestelijke verzorging strijdkrachten	150 a/b
Enquete Hengelo	150 b

HUMANISTISCH VERBOND.

Overlijden Mevrouw G. Reddingius-Swart

Op 22 november is in Rotterdam Mevrouw G. Reddingius-Swart overleden in de leeftijd van 62 jaar. Zij was lid van het bestuur van de gemeenschap en raadsvrouw voor de vrouwengevangenis. Dit zou al genoeg zijn om haar heengaan te betreuren, maar ze heeft veel meer voor de humanistische beweging gedaan. Haar huis op de Provenierssingel is jarenlang het centrum van het leven van de gemeenschap geweest, niet alleen door het feit dat er het kantoor van de raadsman voor de Rijnmond gevestigd was en er vrijwel elke dag groepen bijeen kwamen, maar vooral ook omdat het gastvrij open stond voor ieder die een beroep deed op het Verbond. Zij was bijzonder inventief ten aanzien van allerlei werkzaamheden. Eén daarvan verdient in het bijzonder gememoreerd te worden, het idee van "de open tafel", een maaltijd voor alleenwonenden die regelmatig haar gasten waren. De hele humanistische beweging heeft door haar dood een zwaar verlies geleden.

Waarnemer Concilie

Op verzoek van het Secretariaat van het R.K. Pastoraal Concilie van de Nederlandse Kerkprovincie is door het hoofdbestuur prof.dr.W.van Dooren aangewezen als waarnemer van het Humanistisch Verbond voor het onderhouden van het contact met het Concilie-secretariaat. De algemeen-voorzitter prof.dr.J.P. van Praag woonde op uitnodiging van het Episcopaat de plechtige opening op 27 november in Utrecht bij.

Curatorium van de leerstoelen

Door de Stichting "Socrates" is als opvolger van wijlen prof.dr.C.D.J. Brandt in het curatorium van de leerstoelen benoemd prof.dr.Libbe van der Wal, lid van het hoofdbestuur van het H.V.

Congres 1967

Ter inleiding van de discussie op het te houden congres van het Verbond, dat op 15 en 16 april 1967 in Utrecht zal worden gehouden, heeft het H.B.-lid P.Spigt een referaat geschreven, dat in het oktobernummer van het ledenblad "In en Om" werd gepubliceerd. De titel luidde "Plaats en taak van het Humanistisch Verbond in de Nederlandse samenleving". Op uitnodiging van het hoofdbestuur zijn hierop twee commentaren verschenen van de hand van prof.dr. G.A. Kooy en de heer G. Neervoort.

Beide commentaren zijn in het decembernummer van "In en Om" afgedrukt.

Geestelijke verzorging strijdkrachten

Door de hoofdgraadman van deze dienst is aan de minister van defensie het verzoek gedaan, het aantal raadslieden met 2 te mogen uitbreiden en dus op 8 te brengen. De toename van het aantal deelnemers, dat thans de 3200 heeft overschreden en de verspreiding over de verschillende legerkampen, waardoor veel tijd met reizen verloren gaat, dwingt tot

deze uitbreiding.

Enquete Hengelo

Een door het bestuur van de gemeenschap Hengelo onder de leden gehouden enquête heeft o.m. duidelijk gemaakt, dat de leden uit de meest verschillende beroepen komen. Slechts 5% blijkt een universitaire opleiding te hebben gevolgd.

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK

HUMANITAS

In Dagblad De Stem van 18 nov. lezen wij:

"Burgemeester J. Drijber van Middelburg rolde van de ene in de andere officiële opening. 's Morgens was hij present bij het ingebruik nemen van een tweetal winkels aan het begin van de Korte Delft in Middelburg. 's Middags opende hij in de Gouden Poorte het nieuwe bureau van de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk "Humanitas" afdeling Walcheren."

De Provinciale Zeeuwse Courant van 15 nov. voegde hier aan toe:

"De behoefte aan een dergelijk bureau voor kantoor- en spreekruimte is met name groot geworden, nadat vorig jaar mejuffrouw A.A. Koulman als maatschappelijk werkster bij de vereniging in dienst trad. Dit nieuwe kantoor is uiteraard voor de uitbreiding van het werk van groot belang.

De komst van mejuffrouw Koulman en het initiatief, dat Humanitas nam om het bejaardentehuis voor buitenkerlelijken, het Jacob Rotgeveenhuis te Middelburg, te bouwen, vormen de twee belangrijkste zaken, waarmee de vereniging van zich heeft laten horen. Overigens moet men in andere opzichten daar zeer voorzichtig mee zijn, omdat het menselijk leed, dat men in het maatschappelijk werk tegen kan komen, nimmer aan de grote klok gehangen wordt."

HUMANISTISCHE STICHTING VOOR HUISVESTING VAN BEJAARDEN

Het Rotterdamsch Nieuwsblad van 18 nov. deelt mee:

"De gemeenteraad heeft de plaatselijke "Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden" in 1964 een garantie verstrekt voor een totaal bedrag van f2.312.500,- aan leningen, later nog aangevuld met een borgstelling voor nogmaals f 800.000,-.

In 1965 werd nog een garantie-aanvraag verwacht voor een lening van f 1.600.000,- voor het restant der bouwkosten van het Humanistisch Bejaardentehuis. De aanvraag is thans binnen, maar overschrijdt de verwachting met f 600.000,-, voor een belangrijk deel als gevolg van loonsverhogingen (f 165.000,-) en kostenstijgingen, maar voor f 173.600,- renteverlies tijdens de bouw en disagio op leningen.

Het bestuur der stichting is er bereids in geslaagd, een geldgever te vinden die genegen is de benodigde som tegen naar verwachting aanvaardbare voorwaarden te verstrekken.

Wel dient er rekening mee te worden gehouden, dat de stortingsdatum van de lening niet parallel zal lopen met het bouwschema, zodat enige tijd vóór-financiering nodig zal zijn. Daarom wordt gevraagd daarin te voorzien, door voorlopige betaling van gemeentewege.

Gelet op het belang dat ook de gemeenten hebben bij het tot stand komen van bejaarden-centra hebben B. en W.- althans voorzover de eigen financiële positie het toelaat - er geen bezwaar tegen aan dat verzoek te voldoen.

De rente voor de te sluiten lening bedraagt 7 1/8%, koers bij afsluiting is 99 1/2% en de looptijd 50 jaar.

Een eenvoudige rekensom maakt het dus mogelijk te bepalen, wat de komende 50 jaaraan rente moet worden betaald per bewoner van het tehuis. Schat men de bouwkosten op zes miljoen, de gemiddelde rente op 7 % en het aantal bejaarden dat er gehuisvest wordt op 200, dan wordt voor elke gehuisveste bejaarde vijftig jaar lang f 2100,- aan rente betaald, waarbij dan uiteraard nog de kosten van levensonderhoud en verzorging komen. In werkelijkheid liggen de cijfers vermoedelijk alle wat ongunstiger, zodat gerekend kan worden op een schatplichtigheid aan de geldschieters van f 200,- per maand en per inwoner."

STUDENTEN VERENIGING OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG

"SOCRATES"

Het Binnenhof van 11 nov. schreef naar aanleiding van de lustrumviering van deze vereniging o.m. het volgende:

"De lustrumviering van de studentenvereniging op humanistische grondslag "Socrates" is gisteren begonnen met een lezing van dr.J.M. Joosten, hoofd van het bureau voor kunsthistorische documentatie, over moderne kunst. Deze lezing was bedoeld als inleiding tot de tentoonstelling Daimon'66, die "Socrates" ter gelegenheid van haar vierde lustrum in Het Prinsenhof organiseert. Hiermee wil "Socrates" de belangstelling voor moderne kunst bij de technische Delftse studenten stimuleren.

Als centraal thema heeft de jubilerende vereniging de individuele vrijheid van de mens genomen, een gedachte die bij hun patroon Socrates al naar voren komt. Dank zij de bemiddeling van Fenna de Vries hebben de studenten de medewerking gekregen van elf jonge kunstenaars: onder meer Kor Bekker, Leo Dooper, George Hadelier, Jan Kuiper, Aat Verhoog en Henk de Vries. Dit kunstenaarselftal heeft plannen om na deze tentoonstelling ook later als groep te exposeren. De tentoonstelling wordt zaterdag om vier uur geopend door professor Bastet, hoogleraar in de archeologie te Groningen. De naam van de tentoonstelling is ontleend aan een periodiek van de vereniging.

De vereniging "Socrates" werd op 1 oktober '46 opgericht door enkele leden van het Delfts Studenten Korps, die de geest van nihilisme onder de Delftse studenten wilden bestrijden door het humanisme, zoals het gewenst wordt. Hun voorbeeld werd een jaar later door anderen gevolgd, toen een landelijke vereniging met dezelfde doelstellingen werd opgericht.

Van autonome vereniging werd "Socrates" dus een afdeling. "Socrates" is geen gezelligheidsvereniging maar een vereniging op levensbeschouwelijke basis waarin de nadruk ligt op de discussie. Er worden wekelijks lunches gehouden waar lezingen worden gehouden over speciale, politieke en levensbeschouwelijke onderwerpen.

Socrates is geen lid van de Nederlandse Studentenraad, maar maakt wel deel uit van het Delfts Interconfessioneel Studenten Contact. Enkele prominente figuren zitten in het curatorium, zoals de huidige voorzitter van de Eerste Kamer, professor Mazure, professor dr. L. v.d. Wal."

HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING

Op het jaarlijks congres werd besloten het hoofdbestuur als volgt samen te stellen:

Paul Postman, Potgieterlaan 13, H'sum	(voorz.)
Marjolein Margadant, Hilvertweg 210, H'sum	(sekr.)
Jos Verhagen, v.Kr.Veenlaan 51, H'sum	(penningm.)
Ineke Dekker, Ol.v.Noortstr.4, H'sum	(lid)

De redactie van ons blad Trefpunt:

Auke Muskee, Berlagelaan 177, H'sum

..

Radio-uitzendingen van het Humanistisch Verbond

maandag 19.40 uur

- 19/12-66 - W.van Dooren: "Alles is betrekkelijk".
- 26/12-66 - J.C.Brandt Corstius: "10 minuten Kerstmis zonder oude Germanen en nieuwe Christenen".
- 2/1-67 - J.P. van Praag: "Een nieuw begin".
- 9/1-67 - M.Rood-de Boer: "Een humanist over huwelijk en gezin".

..

VAN ALLE KANTEN

Nieuwe naam?

In het Nijmeegs Dagblad van 14 nov. stond als kop boven een bericht over een lezing voor de afdeling Nijmegen van het Humanistisch Verbond: "HUMANISTISME".

Zendtijd

Als antwoord op de vragen hem gesteld door het Tweede Kamerlid drs. Leibbrandt heeft (inmiddels ex-) minister Vrolijk o.m. meegedeeld (aldus de Nieuwe Rotterdamse Courant van 23 nov.)

"dat de zendtijdschema's intussen zijn aangevuld in die zin dat ook rekening is gehouden met uitzendingen van het Humanistisch verbond. De radio-uitzendingen hebben plaats op maandag van tien minuten over half acht tot tien minuten voor acht 's avonds. Het zendschema voor de televisie voorziet in een aantal uitzendingen, afwisselend van een half uur en van tien minuten. De eerste uitzending heeft plaats op maandag 12 december van 19.05 tot 19.35 uur.

De minister verdeelt wel de zendtijd onder de zendgemachtigden doch hij heeft de indeling van het zendschema gedelegeerd aan de besturen van de N.R.U. en de N.T.S..

Drs. Leibbrandt had de minister ook gevraagd te bevorderen dat de indeling op korte termijn tot stand komt, zodanig dat de tijdstippen welke voor uitzendingen worden aangewezen aanvaardbaar zijn voor het Humanistisch verbond.

De minister verklaart in dit verband dat de zendgemachtigden die de indeling van de zendtijd niet aanvaardbaar achten bij hem in beroep kunnen komen. Voor zover het het Humanistisch verbond betreft is dit niet geschied."

Prof. Stuiveling boos

Prof. G. Stuiveling heeft niet kunnen nalaten tijdens de jubileumavond van de Gemeenschap Groningen nog een hartig woordje te zeggen over deze zendtijdverdeling. Het Nieuwsblad van het Noorden schreef op 26 nov.:

"De uitzending van een kwartier op zondagmorgen werd teruggebracht naar tien minuten 's maandags. Prof. Stuiveling vond het onbegrijpelijk. Met verbazing stelde hij vast dat de humanisten niet de erkenning bij het departement hebben gevonden.

"U ziet hoe wankel de dingen zijn". Hij voegde er aan toe:

"De kerken bezitten een veelvoud van onze zendtijd, terwijl ze nog niet eens drie keer zoveel mensen vertegenwoordigen als de groep buitenkerkelijken, die hij zeker op 25 procent van onze bevolking schatte."

Nog te veel

Toch zijn er mensen die vinden dat de zendtijd ons toegemeten nog te veel is, zoals Leo Riemens, die in de Telegraaf van 24 nov. meende te moeten opmerken:

"Nadat we juist met enige ontsteltenis hadden gelezen dat er volgende maand een nieuw praatprogramma om zeven uur bijkomt

(een uitzending van het Humanistisch Verbond, dat zijn humaniteit kan bewijzen door die zendtijd aan de kinderen af te staan), kregen we deze avond een beeld hoe het ook anders kan."

Rangtekens geestelijk verzorgers I

Volgens het Dagblad Kennemerland van 17 nov. pleiten de humanistische, de katholieke en de protestants-christelijke werkgroepen van de P.v.d.A tegen het dragen van rangonderscheidingstekens:

"Geestelijke verzorgers in de krijgsmacht dienen geen rangonderscheidingstekens te dragen. Aan hun eigen inzicht moet worden overgelaten, onder welke omstandigheden zij een militair uniform willen dragen. Dit stellen de humanistische, de katholieke en de protestants-christelijke werkgemeenschap in de Partij van de Arbeid in een nota over de geestelijke verzorging van militairen.

De overheid heeft de plicht, aldus de nota, onder alle omstandigheden voorzieningen voor de geestelijke verzorging te treffen. Zij moet ook de kosten ervan betalen.

De erkende kerkgenootschappen en genootschappen op geestelijke grondslag, die de geestelijke verzorging op zich hebben genomen, moeten in beginsel dezelfde rechten worden toegekend. De overheid moet de vrijheid van spreken van de geestelijke verzorgers eerbiedigen en waarborgen en aan de kerken en andere genootschappen overlaten, wie zij in de functie willen benoemen, aldus de werkgemeenschappen."

Rangtekens geestelijk verzorgers II

In de Nieuwe Rotterdamse Courant van 18 nov. stond het standpunt van het Humanistisch Verbond over deze kwestie te lezen:

"Dat de overheid voor een aantal verzorgers plaats in de strijdkrachten inruimt, houdt de garantie in dat zij deze verzorging tot in de laatste instantie wil waarborgen. De vrijheid van de geestelijke verzorgers wordt er niet door aangetast. Hier is als het ware sprake van een overeenkomst tussen kerk en verbond enerzijds en de overheid anderzijds om in samenwerking de geestelijke verzorging te behartigen. De huidige (niet-militaire) status van de geestelijke verzorgers in de strijdkrachten acht het H.V. daarom aanvaardbaar.

In oorlogsomstandigheden dienen geestelijke verzorgers geüniformeerd te zijn. Ook in vreedstijd maken praktische overwegingen het dragen van uniform aanvaardbaar. Het verdient echter aanbeveling, dat de geestelijke verzorger bevoegd is in overleg met het hoofd van zijn dienst te bepalen, wanneer hij in burger zou kunnen werken.

Uit een oogpunt van doelmatige geestelijke verzorging zijn rangonderscheidingstekens niet noodzakelijk. In oorlogsomstandigheden kunnen zij van belang zijn voor de behandeling van de geestelijke verzorger en de voortzetting van de verzorging in eventuele gevangenschap. Het verdient overweging na te gaan in hoeverre met het dragen van de kentekenen van de geestelijke verzorging alleen zou kunnen worden volstaan.

Het H.V. is bereid samen met de kerken en in overleg met de overheid in bovengenoemde geest werkzaam te zijn."

Daimon 66

Socrates, de Delftse Studenten Vereniging op Humanistische Grondslag heeft, tot 19 december, een tentoonstelling in het Prinsenhof te Delft ingericht. De Tijd van 24 nov. schreef hierover o.m.:

"SOCRATES heeft een vlotte momentopname weten te maken van een stuk Nederlandse kunst anno 1966, waarbij de mens centraal staat. Ter gelegenheid van het vierde lustrum van deze vereniging hebben zij een aantal kunstenaars uitgenodigd op "Daimon 66" te exposeren van wie zij wisten dat zij de verbeelding van "het menselijke" centraal stellen."

En De Rotterdammer van 12 nov.

"Kunstenaars als getuigen van hun tijd" is de titel van een periodieke tentoonstelling in Parijs. Het kon ook de titel zijn van de expositie, die tot 19 december wordt gehouden in het Stedelijk Museum Het Prinsenhof te Delft. De studentenvereniging op humanistische grondslag Socrates viert hiermee haar vierde lustrum. Na de belangrijke studentenexpositie van nieuwe religieuze kunst, moet een lustrumtentoonstelling in Delft wel zeer goed in elkaar zitten. De samenstellers van "Daimon 66" zijn daar in geslaagd. De expositietitel zegt al, dat hier getuigen van de tijd vertegenwoordigd zijn, die verder kijken dan de welvaartshuid. De tentoonstelling blijft tot 19 december."

Geloof en humanisme

Dr.H. v.d. Meulen meent, aldus het Limburgs Dagblad van 12 nov. dat we "God niet als een goede Sint Nicolaas moeten zien, maar eerder als een werkgever, die ons met een mooie maar moeizame opdracht heeft belast, die wij zelf moeten opknappen. Aan het slot van zijn betoog zegt hij:

"Persoonlijk boeit ons veel meer de vraag of de mens ooit zo ver zal komen dat hij werkelijk alle leed en alle verdriet kan overwinnen. Dit zou dan niet zozeer het einde, maar toch wel de voleinding of de voltooiing van de wereld zijn.

Geloof en humanisme

Natuurlijk kunnen wij ons afvragen of er dan nog wel verschil is tussen de zo door zijn aardse taak in beslag genomen gelovige en de niet-gelovige humanist. Ons inziens blijft er echter een hemelsbreed verschil niet zozeer in datgene wat zij doen, maar meer in de visie van waaruit zij werken. De gelovige zal immers in heel de adembenemende ontwikkeling van de wereld de liefde van God zien, die juist via en door mensen bezig is om de wereld van het kwaad te bevrijden en te verlossen. Deze in heel de Schepping aanwezige liefde van God is voor de christengelovige op heel unieke wijze verschenen in Jezus Christus. Bij Hem vindt deze gelovige inspiratie om steeds opnieuw zijn taak in de wereld op zich te nemen en de richting te bepalen, waarin hij wil werken. Deze geloofskijk op de wereld en deze gelovige blik op de persoon van Jezus kan hij nooit dwingend op een ander overdragen. Hij kan de niet-gelovige alleen maar uitnodigen om zich niet af te sluiten voor die ontdekking van Gods aanwezigheid in de wereld en zich te openen voor de boodschap van Christus' Evangelie. Echt vertrouwen, dat

door zijn getuigenis in de niet-gelovige het geloof gewekt wordt, mag hij eigenlijk pas, wanneer heel zijn leven een daadwerkelijke bevestiging is van wat hij zegt te geloven."

Pastoraal Concilie

Op 27 november werd het pastoraal Concilie van de Nederlandse r.k. kerkprovincie in alle zeven onderling per radio verbonden kathedralen tegelijk geopend, onder meer met een inleiding en een preek door kardinaal Alfrink. Vertegenwoordigers van andere kerken en van levensbeschouwelijke groeperingen zijn bij dit concilie niet alleen als waarnemers, maar als deelnemers uitgenodigd. Het concilie zal tot Pinksteren 1968 werkzaam zijn.

Het H.V. wees prof.W. van Dooren als vertegenwoordiger op dit concilie aan.

De Provinciale Zeeuwse Courant van 29 nov. had een interview met hem. Wij citeren hieruit onder meer:

"Wat is de reden dat men ook het humanistisch verbond heeft uitgenodigd. Was er voordien al sprake van een nauw contact tussen humanisten en rooms-katholieken?"

"Het contact met de katholieken is bijzonder frequent, meer frequent dan met de protestanten. Steeds meer uitnodigingen krijgen wij van katholieke gemeenschappen om te komen spreken. Op de katholieke universiteit in Nijmegen zijn referaten gehouden door katholieken, protestanten en humanisten.

Dat contact neemt steeds meer toe, niet alleen informeel maar ook officieel. Wat dit laatste betreft, denk ik aan het secretariaat voor niet gelovigen, dat sinds het concilie in Rome is opgericht. Als niet-gelovigen worden door dat secretariaat beschouwd communisten en humanisten. Wij hebben een conferentie gehad met katholieken en humanisten, waar vertegenwoordigers uit verscheidene landen aanwezig waren. In Amerika gebeurt iets dergelijks volgend jaar."

"Wat verwacht u van het Nederlandse concilie?"

"Hier en daar zullen de remmen worden aangezet en dat is logisch. Maar je kunt de klok ook niet terugzetten. Ik weet niet waar het op uit zal lopen. Nog geen enkel land heeft zo 'n concilie opgezet. Overigens zou ik niet graag in de schoenen van de bisschoppen willen staan. Van hen wordt veel wijsheid verlangd. Zij moeten ook rekening houden met de achterban, die niet tot de nieuwlichters behoort. Er moeten geen uitlopers komen of splitsingen in de kerk ontstaan."

"Is er een verklaring voor deze stroomversnelling?"

"Er zijn in de katholieke kerk altijd verschillende stromingen geweest, maar vanwege de strenge discipline manifesteerde zich dat niet ten opzichte van de buitenwereld. Maar in deze tijd kan men dat niet meer volhouden. Bij de gereformeerden is dat anders. Die staan helemaal achter hun overtuiging".

"Hoe ziet u de toekomst?"

"Wij komen niet met een boodschap. De mensen moeten het zelf doen. Mijn idee voor de toekomst is de echt menselijke ontplooiing. Menswaardige situaties scheppen in een sfeer van verdraagzaamheid".

Verantwoording

In de Gelderlander van 26 nov. laat men de hoofdredacteur van de Friese Koerier, Laurens ten Cate, aan het woord in verband met het pastoraal concilie. Hij zegt o.a.:

"Nog altijd is het geloof de norm en het ongeloof de uitzondering. Het is een van de bekendste levenservaringen van die ongelovigen, die die van hun hart geen moordkuil maken, dat zij aldoor ter verantwoording worden geroepen. De gelovige niet. Als er iemand zegt: "ik ben katholiek", dan komen er niet meteen allerlei mensen op hem af om hem te vragen: "waarom, hoezo, waartoe?" maar als ik zeg: "ik geloof nergens in", dan moet ik aldoor antwoord geven op de vragen "naar de eerste en de laatste dingen" zoals dan vaak wordt gezegd. Het klinkt misschien wat oneerbiedig, maar dat is het niet: het Vaticaans concilie was niet rijk genoeg, hoe rijk het ook geweest mag zijn. Het heeft de kans gemist de wereld tot een antwoord te dwingen, door het stellen van de niet te ontkomen vragen.

...

Dat is voor mij dan ook de betekenis van het provinciaal concilie. Dat kan de wereld niet veranderen, maar Nederland wel. Het heeft, in mijn ogen, de historische taak niet alleen de gelovigen te helpen in hun nood van afwisselend weten en twijfelen. Het heeft, meer nog misschien, de taak het hele land te helpen door al wat er hier wordt gezegd en gedaan te stellen in het licht van het geloof, het te wegen en het te oordelen tegen de achtergrond van de beloften. Dat dit mag gebeuren is de beste wens, die ik als ongelovige kan uitspreken.")op de schalen van de zekerheid

Niet onderschrijven

Op 3 dec. kwam de partijraad van de K.V.P. bijeen; wij zouden hier in dit verband niet over schrijven als zelfs tijdens deze vergadering het woord humanisten niet gevallen was.

De Volkskrant van 5 dec. schreef:

"Er ontstond zaterdag vrij snel een discussie over de inleiding van het program. Daarin stond dat de KVP zich laat inspireren door christelijke opvattingen over mens en maatschappij. "Dat kunnen humanisten niet onderschrijven", dacht de heer Van Eerden uit Den Helder. Hij vond dat deze opmerking vooruit liep op de structuurherziening van de KVP. De heer Boekraad uit Nijmegen vond dat ook. De heer Van Eerden sprak zich uit voor een brede vooruitstrevende volkspartij. Ook de heer Van Ruiten uit Leiden vond dat zinnen als deze pas na diepgaand overleg in het program dienen te worden opgenomen. De Hagenaar Boersma meende dat de zinsnede feitelijk deconfessionalisering betekende. Hij vond het een zinloze uitdrukking. "Men kan aan onze daden wel zien of wij uitgaan van de christelijke opvattingen," dacht hij.

De heer Jansen van de jonge KVP'ers herinnerde aan de resolutie van de JOKVP, dat de partij een program-partij moet worden die zich baseert op christelijke beginselen. "Wij moeten een program hebben dat de mensen verstaan," vond de heer Nooy uit Roelofsarendsveen. "Zet er maar in dat we de partij van de vernieuwing zijn".

De heer Schmelzer vond echter dat voor de KVP christelijke opvattingen toch de wezenlijke achtergrond moeten betekenen. "Ze geven aan in deze chaotische tijd verder te werken aan een betere maat-

schappij," zei hij. De heer Schmelzer, vond niet dat humanisten worden uitgesloten. Het christendom is tenslotte door Griekse, Romeinse en joodse cultuur beïnvloed, zei hij. "We moeten ons niet voor monopolisme uitspreken."

De stemming die naar aanleiding van deze kwestie gehouden werd viel uit ten gunste van handhaving, 67 tegen 13.

..